

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายครั้งที่ ๖/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมอายุรภิโศก อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมควบคุมโรค

รายชื่ออนุกรรมการที่มาประชุม

๑. นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค	ประธานอนุกรรมการ
๒. พันตำรวจเอกหญิงมานี ขจรไชยกูล	ผู้กำกับการฝ่ายกฎหมายและวินัย กองบังคับการอำนวยการ โรงพยาบาลตำรวจ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓. นายภาคภูมิ ไชยบูรณ์	นิติกรชำนาญการ ผู้แทนสำนักงานประมาณ	อนุกรรมการ
๔. นายพิเชษฐ์ วงศ์เขียวธนา	นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๕. นายวชิร รักชิตธรรม	นิติกรชำนาญการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๖. นายสุเทพ ยิ้มละมุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ผู้แทนกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๗. นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย	นายสัตวแพทย์เชี่ยวชาญ ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๘. นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๙. นางสาวอังคณา บริสุทธิ์	ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑๐. นางสาวสุทธีนิย์ มโนสมุทร	นิติกรปฏิบัติการ ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่ออนุกรรมการที่ไม่มาประชุม/ติดราชการอื่น

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒. ผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
๓. ผู้แทนกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายประจักษ์ ศรีประจักษ์
นิติกรปฏิบัติการ
ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๒. นายทิวากรณ์ ทิพนาน
นิติกรปฏิบัติการ
ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค

๓. นายกิตติ ก้อนแก้ว	นิติกรปฏิบัติการ ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๔. นางสาวณัฐนรี สถิตไพบูลย์	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๕. นายกฤษฎาบัณ ปานโท	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๖. นางสาวจินตนา บุตรชน	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๗. นายพิเชษฐ์ ถิ่นทับไทย	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๘. นายทักษ์ดนัย ใจยาว	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๙. นางสาวเสมอใจ สืบวิเศษ	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๑๐. นายชานนท์ แก้วเชื้อ	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๑๑. นางสาวกษมน รัตนพันธ์	นิติกร ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๑๒. นายประพันธ์ ชูชะรา	เจ้าพนักงานคอมพิวเตอร์ ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค
๑๓. นางสาวนิตยา เครือเทศ	นักจัดการงานทั่วไป ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค ประธานการประชุม ได้กล่าวเปิดการประชุม คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ และดำเนินการประชุมตามวาระการประชุม ดังนี้

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ไม่มี

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม และหากมีข้อแก้ไขประการใด สามารถแจ้งมายังฝ่ายเลขานุการเพื่อขอแก้ไขรายงานการประชุมเพิ่มเติมได้

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

๓.๑ ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด พ.ศ.

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ในการพิจารณาเนื้อหาสาระของร่างประกาศฉบับนี้มีประเด็นหลักอยู่ ๒ ประเด็น คือ ๑. การเข้าไปสอบสวนโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด ซึ่งในการประชุม

ครั้งที่ผ่านมา ที่ประชุมมีมติเห็นควรให้แยกกรณีการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาดออกจากกัน เพื่อความชัดเจน และ ๒. แนวทางแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก เนื่องจากโรคติดต่ออันตรายมีจำนวน ๑๒ โรค และโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังมีจำนวน ๕๗ โรค โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักระบาดวิทยากลับไปพิจารณาแต่ละรายชื่อโรค รวมทั้งเงื่อนไขในการเข้าไปสอบสวนโรคว่ามีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปตามหลักการทางวิชาการหรือแนวทางปฏิบัติที่องค์การอนามัยโลกหรือองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับสาธารณสุขกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ ในการประชุมครั้งที่ผ่านมามีการปรับแก้ข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ และได้มีการแยกกรณีการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาดออกจากกันเพื่อความชัดเจน ทั้งในส่วนการเข้าไประยะเวลาในการเข้าไป ซึ่งแต่ละโรคมีความความแตกต่างกันตามความรุนแรงของโรคนั้นๆ

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า จากการประชุมครั้งที่ผ่านมา ได้เสนอให้มีการปรับแก้ข้อ ๔ โดยให้ใช้คำว่า “แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการสอบสวนโรคแนบท้ายประกาศนี้” เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในร่างประกาศฯ

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กล่าวว่า ตามข้อ ๒ เมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรค โดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการได้ประกาศสถานที่ที่มีโรคระบาด ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ร่วมกับหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อดำเนินการสอบสวนโรคทันที โดยปกติเมื่อมีการระบาดของโรคเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ก็จะดำเนินการตามกลไกที่ได้เคยมีการปฏิบัติมา แต่ในข้อ ๒ หมายความว่า จะต้องรอให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศเขตโรคระบาดก่อนจึงจะสามารถดำเนินการสอบสวนโรคได้ใช่หรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) มีการพัฒนาศักยภาพความพร้อมและแนวทางการปฏิบัติมาโดยตลอด ถ้ากรณีที่เป็นไปตามเกณฑ์การสอบสวนโรคที่ได้กำหนดไว้เกิดขึ้น ทีมที่อยู่ในพื้นที่จะเข้าดำเนินการสอบสวนโรคได้ทันที ซึ่งในขณะนั้น พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ยังไม่มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสอบสวนโรคระบาด ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้กำหนดว่ากรณีที่จะเป็นโรคระบาดได้ อธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการจะต้องประกาศชื่อ อาการสำคัญ และสถานที่ที่มีโรคระบาด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เสียก่อน และที่ผ่านมาได้เกิดปัญหากรณีที่มีโรคใช้เลือดออกเกิดขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ได้ลงดำเนินการสอบสวนโรคตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เมื่อมีเหตุสงสัยว่าป่วยในพื้นที่ ๒ ราย ให้ลงสอบสวนได้ทันที ซึ่งจะเชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ในการสอบสวนโรคต้องมีการใช้ทรัพยากรบุคคลและเงิน จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้น โดยมีหลายพื้นที่ที่ถูกตรวจสอบกรณีเกิดโรคระบาด เจ้าหน้าที่ที่ลงปฏิบัติงานเอาข้อมูลจากแหล่งใดเป็นฐานอ้างอิง ทำให้ถูกตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่ถูกเรียกเงินคืน เจ้าหน้าที่จึงขาดความมั่นใจในการทำหน้าที่ พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงได้กำหนดฐานอ้างอิงในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศก่อน เจ้าหน้าที่จึงจะเข้าดำเนินการใดๆ ตามมาตรา ๓๔ ได้

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กล่าวว่า การดำเนินการสอบสวนโรคทันที จะดำเนินการได้เมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศ ตามข้อ ๒ แต่แนวทางปฏิบัติตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ เช่น โรคพิษสุนัขบ้า ตามข้อ ๓๖ ผู้ป่วยทุกรายตั้งแต่ผู้ป่วยสงสัยขึ้นไป การที่เกิดกรณีสงสัยขึ้น จะลงดำเนินการสอบสวนโรคได้ทันทีหรือต้องรอให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศก่อน และต้องให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศก่อนทุกกรณีหรือไม่

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะทำให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อทำงานง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พอมาดูข้อจำกัดแล้วมีอยู่ ๒ ด้าน คือ ๑. ต้องการความรวดเร็วที่จะควบคุมโรคให้ได้ และ ๒. หากเป็นโรคระบาดหรือโรคติดต่ออันตราย จะมีมาตรการบางอย่างที่เป็นการรอนสิทธิประชาชน

นางปิ่นภก นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า จากสถานการณ์ล่าสุด มีผู้เสียชีวิต ๒ ราย ในหนึ่งสัปดาห์ ซึ่งเข้า criteria ที่อธิบดีกรมควบคุมโรคจะประกาศเขตโรคระบาด แต่ตามกลไกของพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะต้องให้อธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการประกาศก่อน ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการด้านวิชาการยังไม่เห็นด้วยที่จะให้ประกาศ และถ้าอธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ประกาศ ก็จะไม่มีการสอบสวนโรค แต่ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กล่าวว่า ในความหมายของคำว่า “การดำเนินการสอบสวนโรค” จะเริ่มจากการหาข้อมูลในพื้นที่ ประสาน หรือลงพื้นที่ไปสอบสวนสัมภาษณ์ ซึ่งกระบวนการทั้งหมดเรียกว่า “การดำเนินการสอบสวนโรค” ถ้าตามประสบการณ์แล้ว หากรอให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศก่อนตามข้อ ๒ จะทำให้การดำเนินการ respond ช้า

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ร่างประกาศฉบับนี้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพราะมาตรา ๓๔ กำหนดให้การจะเข้าไปดำเนินการใดๆ กฎหมายบังคับให้ต้องมีการสอบสวนโรคก่อน ซึ่งจะเชื่อมกับการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด โดยโรคติดต่ออันตราย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะเป็นผู้ประกาศชื่อ อาการสำคัญของโรค แต่กลไกของโรคระบาดจะต่างกับโรคติดต่ออันตราย เนื่องจากที่ผ่านมา ไม่มีคำนิยามคำว่า “โรคระบาด” ปรากฏในกฎหมายฉบับใดเลย กฎหมายฉบับนี้ จึงเป็นกฎหมายฉบับแรกที่กำหนดนิยามคำว่า “โรคระบาด” ไว้ และกำหนดให้อธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการประกาศเขตติดโรคก่อน เพราะฉะนั้นการจะดำเนินการสอบสวนโรคตามมาตรา ๓๔ ต้องเป็นกรณีที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศก่อน แล้วถ้าหากอธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ประกาศ เจ้าหน้าที่จะลงไปดำเนินการสอบสวนโรคหากมีเหตุสงสัยว่ามีโรคเกิดขึ้นในพื้นที่ได้หรือไม่ เนื่องจากมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมควบคุมโรคในการที่ต้องเข้าไปเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ดังนั้น ในส่วนที่ทำอยู่เดิมก็สามารถดำเนินการได้ แต่หากเป็นการสอบสวนโรคที่เป็นโรคระบาดต้องใช้อำนาจตามมาตรา ๓๔ ซึ่งจะแยกกัน กักกัน หรือเอาซากศพมาทำลาย จะต้องเป็นกรณีที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศโดยคำแนะนำคณะกรรมการด้านวิชาการ

นางปิ่นภก นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า ขอเสนอให้เพิ่มเนื้อหาเข้าไปเพื่อไม่ให้เข้าใจผิดว่าจะต้องรออธิบดีประกาศก่อนไว้ในแนวทางปฏิบัติในการสอบสวนโรค โดยให้เจ้าหน้าที่สามารถออกสอบสวนโรคก่อนได้

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า กรณีนี้เป็นแนวทางแนบท้ายประกาศกระทรวงตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น จึงยังอยู่ในเงื่อนไขที่อธิบดีจะต้องประกาศก่อน ในส่วนที่ได้มีการพูดถึงก่อนหน้านี้เป็นแนวทางอื่นที่ไม่ใช่การดำเนินการที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ต้องชี้แจงกับผู้ปฏิบัติในพื้นที่และการทำความเข้าใจ โดยเรื่องนี้จะต้องมี guideline ๒ แบบ คือ การดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

นายแพทย์สุเทพ เพชรหมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า การที่ประกาศฉบับนี้กำหนดให้การสอบสวนโรคจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่ออธิบดีประกาศตามคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการ อาจทำให้เจ้าหน้าที่แปลความกลับว่าถ้าไม่ประกาศ ก็จะไม่ลงสอบสวนโรค จึงขอความเห็นจากที่ประชุมในการหาแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ประเด็นนี้ได้มีการหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว กฎหมายแม่บทเขียนไว้อย่างไรต้องเป็นไปตามที่กฎหมายแม่บทกำหนด ส่วนแนวทางที่เป็นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกรม จะต้องชี้แจงให้พื้นที่ทราบ ส่วนแนวทางแนบท้ายประกาศที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ต้องเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนด

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ถ้าหากจะตัดหมายเหตุ “การสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจะกระทำได้อีกต่อเมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการได้ประกาศชื่อ อาการสำคัญ และสถานที่ที่มีโรคระบาด ตามมาตรา ๙ แล้ว” ออกได้หรือไม่ เพราะอาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความสับสน ถ้าอธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ประกาศ เจ้าหน้าที่จะลงดำเนินการสอบสวนโรคไม่ได้

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า สามารถตัดออกได้ เพราะหากมองในมุมกลับอาจทำให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่เกิดความสับสน

นายสัตวแพทย์เสาวพักตร์ ฮิ้นจ้อย ผู้แทนสำนักระบาดวิทยา กล่าวว่า จากรายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ ได้มีการพูดถึงประเด็นเรื่องนี้แล้ว จึงขอเสนอให้เพิ่มประเด็นกรณีโรคระบาด ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ในประกาศฉบับนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่อ่านแล้วเข้าใจอำนาจหน้าที่ในส่วนที่นอกเหนือจากอธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศ

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า เรื่องนี้ได้มีการหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วที่สามารถเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ในแนบท้ายที่เป็นแนวทางปฏิบัติของประกาศฉบับนี้ได้หรือไม่ ซึ่งแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นแนวทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบกลับมามีแนวทางปฏิบัตินี้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเป็นเงื่อนไขที่อธิบดีต้องประกาศก่อนถึงจะเข้าไปดำเนินการใดๆ ได้ ไม่ควรนำส่วนอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาเขียนไว้ในประกาศฉบับนี้ เพราะอาจจะทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติได้ และเรื่องนี้มีอำนาจตามมาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๓๔ วรรคสามเท่านั้น

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านประธาน ในส่วนของหมายเหตุ จะต้องให้ชัดเจนกว่านี้ ถ้ากำหนดไว้แบบนี้จะต้องดำเนินการชี้แจงเจ้าหน้าที่ทุกคน เพราะหากไม่ชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่ทราบ จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เข้าใจว่าจะลงสอบสวนโรคติดต่อให้อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศเท่านั้น

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ในการประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นต่ออนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในวันที่ ๒๐ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ได้มีการพูดถึงประเด็นนี้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่หรือไม่ และเห็นควรตัดในส่วนของหมายเหตุออก

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ในส่วนของแนวทางต้องเป็นไปตามประกาศฉบับนี้ เพราะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่การทำ guideline แนวทางในคู่มือและชี้แจงเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จะต้องลงรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทราบ เรื่องการสอบสวนโรคมมี ๒ กรณี คือ ๑. การดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และ ๒. การดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในส่วนของการดำเนินการสอบสวนโรคตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขเป็นการหาสาเหตุของโรคเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อการบริหารจัดการกรณีที่เกิดขึ้น และในเวทีชี้แจงเจ้าหน้าที่ทุกจังหวัดที่ผ่านมา มีประเด็นเรื่องหลักเกณฑ์การสอบสวนโรคติดต่ออันตราย ๑๒ โรค ที่ต้องลงไปดำเนินการภายใน ๑๒ ชั่วโมง ทางเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสนอ ๓ ตัวเลือก คือ ๑. เมื่อเกิดโรคติดต่ออันตรายขึ้นให้ส่วนกลางลงไปจัดการ ๒. ให้ส่วนกลางลงไปร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่แต่ให้ร่วมลงไปในกรณี cases แรก และ ๓. ให้ทางส่วนกลางลงดำเนินการร่วมกับพื้นที่ทุกครั้ง

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ต้องเลือกตัวเลือกที่ ๒ เพราะส่วนกลางไม่ได้อยู่ในพื้นที่ตลอด

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ประเด็นการเข้าไปในพื้นที่ตามข้อ ๒ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ขอให้พิจารณาแนวทางปฏิบัติตามแนบท้ายประกาศในหลายๆ ส่วนซึ่งยังไม่ตรงและยังไม่เป็นไปตามที่ปฏิบัติกันอยู่ เช่น ในส่วนข้อ ๑๒ ใช้หัด และข้อ ๑๓ ใช้หัดเยอรมัน เหตุใดต้องกำหนดแตกต่างกัน และในที่ประชุมทางสำนักกระบวนวิชาโดยแพทย์หญิงพจมานได้รับเนื้อหา กลับมาดูเงื่อนไขการเข้าไปดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ทั้งชื่อโรคและเงื่อนไขในการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาด เห็นควรให้คณะกรรมการด้านกฎหมายพิจารณาร่วมกัน

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า การกำหนดในหมายเหตุไม่ใช่กรณีการสอบสวนโรคระบาด แต่เป็นกรณีการสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า โรคที่จะเข้าไปสอบสวนโรคได้จะมีโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาด ซึ่งโรคติดต่ออันตรายได้มีการประกาศแล้ว ๑๒ โรค แต่ในส่วนของโรคระบาดเป็นการยกสถานะโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง ๕๗ โรค เป็นโรคระบาด แต่เมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๙ และถ้าหากต่อมาอธิบดีกรมควบคุมโรคได้ยกเลิกประกาศ โรคระบาดก็จะกลับมาเป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ในหมายเหตุ การสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจะกระทำได้อีกต่อเมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการได้ประกาศชื่ออาการสำคัญ และสถานที่ที่มีโรคระบาด ตามมาตรา ๙ แล้ว ตรงนี้ทำให้สงสัยว่าจะดำเนินการสอบสวนโรคได้ก็ต่อเมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศเท่านั้น ส่วนนี้ต้องพิจารณาให้ดี

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ถ้าไม่มีหมายเหตุตรงนี้แล้วดูจากตารางอย่างเดียวจะกลายเป็นว่ากรณีโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง ๕๗ โรค ถ้ามีเหตุที่เป็นไปตามเงื่อนไขในตารางแล้วเจ้าหน้าที่สามารถลงดำเนินการสอบสวนโรคได้เลยโดยที่อธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ประกาศ แล้วถ้าหากอธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ประกาศให้โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังเป็นโรคระบาดแล้ว ถ้าเจ้าหน้าที่อ่านเพียงเงื่อนไขก็ดูเหมือนจะเข้าไปดำเนินการได้ แต่ก็ยังเป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังอยู่ ซึ่งอธิบดีกรมควบคุมโรคยังไม่ได้ประกาศยกระดับให้เป็นโรคระบาด

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า สำหรับประเด็นเกี่ยวกับข้อความในส่วนของหมายเหตุ ซึ่งหากขาดความชัดเจนหรือคลุมเครือแล้วอาจทำให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าเข้าไปปฏิบัติงานตามหน้าที่ ดังนั้นจึงต้องเขียนให้ชัดเจนไปเลยว่า “การสอบสวนโรคระบาดจะทำได้ก็ต่อเมื่อ...” ไม่ใช่เขียนว่า “การสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง...” และต้องมีการทำเป็นคู่มืออีกฉบับหนึ่งขึ้นมาโดยกำหนดให้ชัดในคู่มือว่าโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังก็ต้องทำการสอบสวนโรค โดยแยกออกมาอีกต่างหากจากการสอบสวนโรคระบาดและโรคติดต่ออันตราย

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ ฮันจ้อย ผู้แทนสำนักกระบวนวิชา กล่าวว่า เนื่องจากนियามการสอบสวนโรคติดต่อทั่วไปและโรคระบาดเป็นคนละนิยาม ดังนั้นพอเราไปเขียนในหมายเหตุว่า “การดำเนินการสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง...” เลยทำให้ดูขัดกับหลักที่เราพยายามจะ prevent detect respond ซึ่งตามนิยามนั้นเราจะเข้าสอบสวนโรคได้ก็ต่อเมื่อมีสถานะเป็นโรคระบาดแล้ว คือไม่ใช่โรคติดต่อในสถานะที่เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นนี้ ขึ้นอยู่กับทางสำนักกระบวนวิชาว่าจะออกแบบแนวทางการสอบสวนโรคอย่างไร เพียงแต่กรณีโรคระบาดนั้นจะทำการสอบสวนโรคได้ก็ต่อเมื่อได้มีการประกาศโดยอธิบดีกรมควบคุมโรคแล้วเท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาแนวทางการสอบสวนโรคตามแนบท้ายนี้จะเห็นว่ากรณีโรคติดต่อ

อันตรายไม่น่าจะมีปัญหา แต่กรณีการสอบสวนโรคระบาดซึ่งยกฐานะจากโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังมีความจำเป็นที่จะต้องกลับไปอ่านกฎหมายทั้งหมดอีกครั้งว่าโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจะยกฐานะเป็นโรคระบาดได้โดยอธิบดีต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ ออกประกาศยกสถานะให้เป็นโรคระบาดก่อน จากนั้นจึงจะเกิดอำนาจตามมาตรา ๓๔ ที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อจะสามารถเข้าไปดำเนินการต่างๆ ตั้งแต่อนุมาตราหนึ่งถึงแปดได้ แต่อย่างไรก็ดี จะต้องมีการสอบสวนโรคก่อนก่อนที่จะนำไปสู่การประกาศยกฐานะให้เป็นโรคระบาด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับการสอบสวนโรคระบาดตามแนวทางแนบท้ายนี้

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ข้อกังวลในส่วนนี้อาจจะแก้ปัญหาก็ได้โดยการตัดข้อความในส่วนหมายเหตุนี้ออกไป พอออกประกาศฉบับนี้แล้ว ก็ให้ทำหนังสือสั่งการจากอธิบดีโดยมีการชี้แจงว่า “ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าจะเกิดโรคระบาด ก่อนมีการออกประกาศโรคระบาดโดยอธิบดี ให้มีการดำเนินการสอบสวนโรคโดยอนุโลมตามแนวทางปฏิบัตินี้”

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า โรคระบาดอาจเกิดขึ้นได้ ๒ แบบ คือ แบบที่ ๑ โรคระบาดที่ยกสถานะขึ้นมาจากรโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง แบบที่ ๒ คือ โรคติดต่อที่เกิดขึ้นใหม่ ยังไม่ทราบชื่อ ยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโรค แต่มีลักษณะของการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ซึ่งทั้งสองแบบเมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการออกประกาศแล้วก็จะถูกยกฐานะให้เป็นโรคระบาด โดยสรุปคือ โรคระบาดอาจจะเป็นได้ทั้งกรณีที่ทราบชื่อโรคแล้ว คือ กลุ่มโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง กับกลุ่มโรคที่ยังไม่ทราบรายละเอียดแน่ชัด

นายแพทย์สุเทพ เพชรหมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ถ้าหากเราจะเชื่อมข้อความในส่วนของหมายเหตุตรงข้อความว่า “โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง...” ให้สื่อความหมายให้ทราบได้อย่างแน่ชัดว่าแนวทางฉบับนี้เป็นแนวทางการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาดที่ยกฐานะขึ้นมาจากรโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง จะมีความเป็นไปได้หรือไม่ ซึ่งเมื่อยกฐานะขึ้นเป็นโรคระบาดแล้ว ก็มีความจำเป็นที่ต้องมีการควบคุมโรคอย่างเข้มข้นและจริงจังมากขึ้น ดังนั้น จึงขอมอบให้สำนักกระบวนวิชาไปวางแนวทางให้ชัดเจนทั้งเรื่องของชื่อโรค เงื่อนไข และแนวทางในการสอบสวนโรค ตลอดจนเงื่อนไขเวลาว่าเมื่อไหร่ที่จะยังคงเป็นเพียงโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง และเมื่อไหร่จะถูกยกฐานะขึ้นเป็นโรคระบาด สำนักกระบวนวิชาต้องวางหลักเกณฑ์ตรงนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางในการสอบสวนโรคแนบท้ายประกาศนี้ ว่าเป็นแนวทางในการสอบสวนโรคตามปกติหรือแนวทางในการสอบสวนโรคระบาด และเป็นเงื่อนไขในการเข้าไปดำเนินการสอบสวนโรค หรือเงื่อนไขในการที่จะให้คณะกรรมการด้านวิชาการให้คำแนะนำแก่อธิบดีเพื่อประกาศโรคระบาด

นายแพทย์สุเทพ เพชรหมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า แนวทางการสอบสวนโรคฉบับนี้น่าจะเป็นแนวทางการสอบสวนโรคตามปกติ ดังจะเห็นได้ว่าไม่ได้มีบอกไว้ในแนวทางฉบับนี้เลยว่าเป็นแนวทางการสอบสวนโรคระบาด

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ประเด็นนี้มาจากการที่ท่านนายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค เห็นว่าการที่จะจัดให้คณะกรรมการด้านวิชาการมาประชุมกันทุกครั้งก่อนที่จะมีการประกาศโรคระบาดเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก จึงได้มอบหมายให้สำนักกระบวนวิชาไปออกแบบเป็นแนวทางสำเร็จรูปไว้ และจัดทำเป็นคู่มือที่เมื่อหากเข้าตามเกณฑ์ในคู่มือแนวทางดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเป็นความเห็นชอบของคณะกรรมการด้านวิชาการ เพื่อให้อธิบดีกรมควบคุมโรคสามารถประกาศโรคระบาดได้เลยโดยไม่ต้องเชิญ

คณะกรรมการด้านวิชาการมาประชุมอีก ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสำนักกระบวนวิชาที่จะต้องไปออกแบบแนวทาง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการด้านวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งเมื่อคณะกรรมการด้านวิชาการให้ความเห็นชอบแล้ว จะเป็นการช่วยให้อธิบดีสามารถประกาศโรคระบาดได้ง่ายขึ้น โดยถ้าเข้าตามเกณฑ์ในแนวทางก็ให้ ดำเนินการเสนออธิบดีประกาศได้เลย ซึ่งมีความกังวลว่าแนวทางที่จะช่วยให้อธิบดีกรมควบคุมโรคสามารถ ประกาศโรคระบาดได้ง่ายขึ้น จะกลายเป็นแนวทางฉบับเดียวกับกับแนวทางสอบสวนโรคฉบับนี้

นายสัตวแพทย์เสาวพักตร์ อิ้นจ้อย ผู้แทนสำนักโรคระบาด กล่าวว่า แนวทางการสอบสวนโรคฉบับนี้ เป็นหลักเกณฑ์เพื่อให้ทีม CDCU เข้าไปสอบสวนโรค ส่วนแนวทางในการเสนอให้ท่านอธิบดีพิจารณาประกาศโรคระบาดนั้น สำนักกระบวนวิชาจะรับไปร่างขึ้นมาใหม่

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า สรุปคือ แนวทางนี้เป็นแนวทางสำหรับ ให้เจ้าหน้าที่ออกสอบสวนโรค ส่วนแนวทางสำหรับอธิบดีในการประกาศยกระดับจากโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังเป็น โรคระบาดนั้น มอบหมายให้สำนักกระบวนวิชาไปดำเนินการจัดทำ โดยอาจนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ด้านวิชาการเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมต่อไป ทั้งนี้ ตามที่ท่านนายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่าควรทำออกมาในลักษณะที่เป็น Standing Order โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ ในกรณีที่เกิด การแพร่ระบาดของโรคขึ้นแล้ว หากต้องรอให้มีการประชุมของคณะกรรมการวิชาการเสียก่อน อาจจะทำให้ล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์การระบาดของโรค ซึ่งถ้าหากมีแนวทางที่คณะกรรมการด้านวิชาการได้รับรองและให้แนวทาง ไว้แล้วหากเข้าตาม Criteria ที่กำหนด ให้อธิบดีลงนามและประกาศได้เลย ก็จะช่วยให้การดำเนินการควบคุม โรคเป็นไปได้อย่างขึ้น

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า จากรับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่เพื่อประกอบการพิจารณาร่างฉบับนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ได้เสนอว่ายังไม่พร้อมที่จะ สอบสวนโรคด้วยหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อของพื้นที่เอง และต้องการให้ส่วนกลางเข้าไปช่วยสนับสนุนการ ปฏิบัติงานสอบสวนโรคดังกล่าว โดยอาจสรุปรูปแบบในการออกสอบสวนโรคได้เป็น ๓ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ ๑ เป็นรูปแบบที่ถูกกำหนดไว้ในร่างก่อนที่จะนำไปรับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในพื้นที่ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการสอบสวนโรคได้เอง

รูปแบบที่ ๒ เป็นรูปแบบที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน คือ ส่วนกลางจะเข้าไปร่วมสอบสวนโรคกับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ กรณีที่พบผู้ป่วยด้วยโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดร้ายแรงๆ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในพื้นที่จะดำเนินการเองเมื่อเกิดความพร้อมจากการที่ได้ร่วมปฏิบัติงานกับส่วนกลางหรือมีการพบผู้ป่วยด้วยโรค เดียวกันอีกในภายหลัง

รูปแบบที่ ๓ เป็นรูปแบบที่ส่วนกลางและพื้นที่ร่วมกันสอบสวนโรคทุกครั้ง

จึงขอเรียนสอบถามทุกท่านว่ารูปแบบการเข้าร่วมสอบสวนโรคควรจะเป็นรูปแบบใด

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า อย่างไรก็ตาม ส่วนกลางกับพื้นที่ก็จะต้อง ดำเนินการร่วมกัน เพราะหากเป็นโรคที่ติดต่อร้ายแรงหรือโรคระบาดนั้น ส่วนกลางต้องเข้าไปช่วยพื้นที่ในการ ดำเนินการจัดการและควบคุมโรคอยู่แล้ว

นายสัตวแพทย์เสาวพักตร์ อิ้นจ้อย ผู้แทนสำนักกระบวนวิชา กล่าวว่า ตามที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในพื้นที่ได้เสนอมานั้น โดยปกติในทางปฏิบัติสำนักกระบวนวิชาได้ทำตามแบบที่สองอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นกรณีที่เกิด โรคซ้ำๆ พื้นที่บางแห่งก็อาจเข้าไปดำเนินการได้เองโดยไม่ต้องพึ่งส่วนกลาง แต่ถึงกระนั้น ในความเป็นจริงในทาง ปฏิบัติก็ยังคงต้องเลือกรูปแบบที่สองไว้ก่อน

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ถ้าเป็นเช่นนั้นจะขอเสนอให้เปลี่ยนเป็นรูปแบบที่สอง เนื่องจากตอนที่ร่างฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ มีแนวคิดที่จะให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป็นผู้เข้าไปดำเนินการควบคุมโรคเอง เพราะว่ามีข้อคำถามจากท่านรัฐมนตรีว่าเมื่อมีการใช้บังคับกฎหมายใหม่ จะมีอะไรที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง กล่าวคือเมื่อมีกฎหมายใหม่ก็ควรจะต้องมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น ไม่ใช่ว่าเป็นเพียงการเอากฎหมายใหม่เข้าไปรองรับสิ่งที่เคยทำมาอยู่แล้วเท่านั้น ซึ่งในตอนนั้นได้ชี้แจงท่านรัฐมนตรีว่ากรมได้มีการจัดอบรม รวมทั้งให้พื้นที่ดำเนินการจัดอบรมซ้ำทุก ๆ ปี ดังนั้น เจ้าหน้าที่ในพื้นที่เองก็ควรที่จะมีความรู้ความชำนาญในการจัดการโรคระบาดอยู่แล้ว ซึ่งในประเด็นนี้ถ้ามองไปข้างหน้า ก็ควรให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่จะเข้าสอบสวนโรคเอง แต่เมื่อได้นำร่างฉบับนี้ไปรับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ พบว่าในความเป็นจริงตอนนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ยังไม่สามารถที่จะดำเนินการดังกล่าวได้เอง จึงเป็นที่มาของข้อเสนอจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ที่ได้กล่าวมาแล้ว

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งน้อย ผู้แทนสำนักกระบาดวิทยา กล่าวว่า สำหรับประเด็นนี้ขอนำไปปรึกษากับทีมของสำนักกระบาดวิทยาก่อน แต่ถ้าพูดถึงในทางปฏิบัติในปัจจุบันก็จะเป็นในลักษณะรูปแบบที่สอง แต่สำหรับในอนาคต ก็คงต้องพัฒนาไปสู่รูปแบบที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่สามารถทำได้เองในที่สุด

มติที่ประชุม

๑. เอกสารแนบท้ายร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด พ.ศ. เห็นควรตัดข้อความดังนี้ หมายเหตุ : การสอบสวนโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจะกระทำได้อีกต่อเมื่ออธิบดีกรมควบคุมโรคโดยคำแนะนำของคณะกรรมการด้านวิชาการได้ประกาศชื่อ อาการสำคัญ และสถานที่ที่มีโรคระบาด ตามมาตรา ๙ แล้ว ออก

๒. แนวทางในการสอบสวนโรคแนบท้ายร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบสวนโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด พ.ศ. ในส่วนของแนวทางที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศยกระดับจากโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังเป็นโรคระบาดนั้น มอบหมายให้สำนักกระบาดวิทยาไปดำเนินการจัดทำแล้วนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการด้านวิชาการเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมต่อไป

๓. รูปแบบในการออกสอบสวนโรคให้สำนักกระบาดวิทยานำไปปรึกษากับทีมของสำนักกระบาดวิทยา

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ เรื่อง วิธีการอื่นใดซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออกต้องปฏิบัติเพิ่มเติม พ.ศ.

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า สืบเนื่องจากมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ช่องทางเข้าออกไว้ ๓ เรื่อง คือ ๑. ให้มีการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะรวมทั้งกำจัดสิ่งซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๒. ให้มีการจัดการสุขาภิบาลเกี่ยวกับอาหารและน้ำให้ถูกสุขลักษณะ และ ๓. ให้กำจัดมูลและพาหะนำโรค ซึ่ง ๓ เรื่องนี้ได้ถูกกำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มาตรา ๓๗ (๔) ได้กำหนดไว้ว่า “ปฏิบัติการตามวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติประกาศกำหนด” ซึ่งร่างประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ เรื่อง วิธีการอื่นใดซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออกต้องปฏิบัติเพิ่มเติม พ.ศ. นี้ ได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ โดยคณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๔.๑ และได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายพิจารณาเนื้อหาและรายละเอียดของร่างประกาศฉบับนี้อีกครั้ง

นายแพทย์สุเทพ เพชรมากร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า เรื่องความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประจำช่องทางเข้าออกที่เราได้พิจารณาไปก่อนหน้านี้เป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องนี้หรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ฉบับนี้เป็นกรณีตามมาตรา ๒๓ ซึ่งเป็นเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการประจำช่องทางเข้าออก โดยมาตรา ๒๓ กำหนดองค์ประกอบไว้ในตัวบท อีกทั้งได้กำหนดไว้ด้วยว่าถ้ามีองค์ประกอบของคณะกรรมการน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ก็ให้มีเท่าที่มีอยู่ แต่ถ้ามีองค์ประกอบของคณะกรรมการมากกว่าที่กำหนดไว้ และเห็นว่าสมควรต้องเพิ่มเติมคณะกรรมการ ก็ให้คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติประกาศกำหนดเพิ่มเติมได้ ซึ่งก็จะมีหลายๆ จังหวัดที่ขอเพิ่มเข้ามา เช่น กรุงเทพมหานคร นอกนั้นก็ยังมีจังหวัดอื่นๆ ที่มาขอเพิ่มเช่นกัน แต่ในตอนนี้ที่เสนอให้คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติให้ความเห็นชอบและประกาศกำหนดเพิ่มเติมมีกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในส่วนของจังหวัดอื่นๆ ฝ่ายเลขานุการโดยกรมควบคุมโรค เห็นว่าจะต้องมาพิจารณาร่วมกันก่อนว่าควรให้เพิ่มตำแหน่งใด อย่างไร ส่วนร่างประกาศฉบับนี้จะเป็นเรื่องสืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๗ คือ เมื่อมีช่องทางเข้าออกแล้ว ก็ต้องมีผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคือ เจ้าของช่องทางเข้าออกนั้น ซึ่งนอกจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติแล้ว ยังจะต้องมีอะไรที่จะต้องปฏิบัติเพิ่มเติมจากสามกรณีดังที่ปรากฏอยู่แล้ว ในมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) ตามลำดับ จึงได้นำมากำหนดไว้ในร่างประกาศฉบับนี้ ซึ่งในตอนนั้นที่สำนักโรคติดต่อทั่วไปเสนอมาก็เป็นดังที่ปรากฏอยู่ในเอกสารแนบ ๔.๑

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า กรณีนี้เป็นเรื่องการกำหนดหน้าที่เพิ่มเติมให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบประจำช่องทางเข้าออกเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งควรจะเป็นหน้าที่ใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นอย่างเดียวกันกับที่บัญญัติไว้ในสามอนุมาตราดังกล่าวข้างต้น และขอตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ ข้อ ๔ (๓) ว่าไม่ควรมีการระบุปี พ.ศ. (ในร่างระบุเป็น “พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑”) เพื่อให้ประกาศนี้คงใช้ได้อยู่ตลอด ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดไปเป็นฉบับที่เท่าใดก็ตาม

นายพิสิษฐ์ วงศ์เกียรติธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านผู้แทนกรมปศุสัตว์ เพราะว่ามาตรา ๓๗ (๔) น่าจะเป็นการอุดช่องว่างที่อาจจะมิ ซึ่งมาตรา ๓๗ (๑) (๒) และ (๓) ไม่ได้กำหนดไว้ แต่เรื่องของการรายงานเป็นวิธีการปฏิบัติราชการปกติ ซึ่งไม่น่าจะเป็นเรื่องที่จะอยู่ภายใต้มาตรานี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสามอนุมาตราดังกล่าว แต่ควรจะเป็นวิธีการเชิงวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในสามอนุมาตราดังกล่าว

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป สอบถามว่า เจตนารมณ์ของร่างประกาศฉบับนี้คือต้องการให้เพิ่มเกี่ยวกับวิธีการอื่นใด หรือจำเป็นที่ต้องเพิ่มอยู่แล้ว

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า ในกรณีตามที่กำหนดในมาตราที่ ๓๗ (๑) (๒) และ (๓) นั้น ได้ถูกกำหนดไว้แล้วอย่างชัดเจนว่าให้ต้องมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ และกฎหมายยังได้เปิดช่องไว้ในอนุมาตรา ๓๗ (๔) ว่า ถ้าจะประกาศกำหนดวิธีการอื่นใดเพิ่มเติมที่คิดว่าจะให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออกต้องทำเพิ่ม ก็ให้ประกาศเพิ่มเติมได้ ซึ่งสำหรับมาตรานี้เป็นการทำหน้าที่ในฐานะผู้มีหน้าที่รับผิดชอบประจำช่องทาง ไม่ใช่ในฐานะคณะกรรมการประจำช่องทางเข้าออกหรือเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ตามที่ท่านผู้แทนกรมปศุสัตว์และท่านผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ให้ข้อสังเกตไว้แล้วว่า ควรจะเป็นวิธีการอื่นใดที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันกับที่บัญญัติเอาไว้ในอนุมาตราที่หนึ่งถึงสาม

ซึ่งตอนที่ ...

ซึ่งตอนที่จัดทำร่างนี้ สำนักโรคติดต่อทั่วไปแจ้งว่ายังไม่มียุทธวิธีอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราหนึ่งถึงสาม ผู้อำนวยการสำนักโรคติดต่อทั่วไปจึงเสนอว่า ถ้าเช่นนั้นก็ให้เพิ่มในลักษณะที่เป็นการกำหนดเพิ่มหน้าที่ให้มีหน้าที่ รายงานสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือผิดปกติในช่องทางเข้าออกที่ตนมีหน้าที่ดูแล เพื่อให้คณะกรรมการประจำช่องทางทราบ จึงเป็นที่มาของร่างประกาศฉบับนี้

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป สอบถามว่า ในส่วนของข้อ ๓ (๒) ที่กำหนดให้ รายงานเหตุการณ์ในบริเวณช่องทางเข้าออกนั้น เห็นว่าเป็นการใช้คำตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งโดยส่วนตัวเห็นว่าน่าจะยังไม่เหมาะสมนัก เพราะการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องรายงานนั้น อาจจะไม่ได้เกิด แค่ในช่องทางเข้าออกเท่านั้น จึงควรปรับถ้อยคำเป็น “ความผิดปกติหรือความเสี่ยงของโรคติดต่อผ่านช่องทางเข้าออกนั้น” เพราะว่าการระบาดของโรคไม่ได้เกิดขึ้นที่ช่องทางเข้าออกนั้น

นางสาวอังคณา บริสุทธิ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นนี้เราต้องดูหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำช่องทางเข้าออกเป็นสำคัญ กล่าวคือ ตอนนีเรากำลังจะเพิ่มวิธีอื่นใดซึ่งคนที่จะต้องนำไปปฏิบัติก็คือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออก จึงขอให้ทุกท่านช่วยพิจารณาในส่วนนี้ว่า เมื่อกรณีเป็นดังที่ได้กล่าวมา ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออกควรจะต้องทำหน้าที่ในพื้นที่ตรงไหน อย่างไรบ้าง เพราะเจ้าหน้าที่ประจำช่องทางเข้าออกย่อมมีหน้าที่ต้องดูแลเฉพาะช่องทางเข้าออกเท่านั้น เมื่อเกิดกรณีที่พ้นจากบริเวณช่องทางเข้าออกมาแล้ว ก็คงจะไม่ใช่หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในส่วนนั้นอีกต่อไป

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ สอบถามว่า เจ้าหน้าที่มีอาณาบริเวณเขตแดนที่รับผิดชอบอยู่แล้วใช่หรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า ใช่ค่ะ เจ้าหน้าที่มีอาณาบริเวณที่รับผิดชอบอยู่ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นด่านบก ด่านเรือ หรือว่าด่านอากาศ เช่นถ้าเป็นด่านอากาศก็จะมีอาณาบริเวณค่อนข้างกว้าง แต่ถ้าเป็นด่านบกก็อาจมีอาณาบริเวณเล็กๆ ไม่ได้กว้างมาก พอพ้นมาจากบริเวณด่านก็จะเป็นการพ้นจากเขตอำนาจตามหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบประจำช่องทางเข้าออกนั้นแล้ว

นายพิสิษฐ์ วงศ์เจริญธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ถ้าหากมีภาพประกอบจะเห็นการดำเนินงานว่าด่านแต่ละแบบ แต่ละจุด ต้องมีหน้าที่ทำอะไร อย่างไรบ้าง ซึ่งผู้เข้าร่วมการประชุมในวันนี้จะไม่ทราบ แต่ถ้าหากได้เห็นภาพประกอบก็จะสามารถให้ข้อสังเกตได้ว่าควรจะต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องทำอะไรเพิ่มเติมเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค

นายภาคภูมิ ไชยปุระณะ ผู้แทนสำนักงบประมาณ กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านผู้แทนกรมปศุสัตว์ และท่านผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเห็นว่าอาจยังไม่มีคำจำเป็นที่จะต้องมีการออกประกาศในขณะนี้ก็ได้ ถ้าเห็นว่ายังไม่มียุทธวิธีอื่นใดที่จะต้องกำหนดเพิ่มเติมในตอนนี สำหรับเรื่องของการรายงานนั้น ไม่น่าจะเป็นวิธีการที่ต้องประกาศให้อยู่ภายใต้มาตรา ๓๗ ด้วยเหตุผลดังที่ท่านผู้แทนทั้งสองได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค สอบถามว่า ในทางนิติศาสตร์ คำว่า “โดยพลัน” ใช้ได้หรือไม่

นายพิสิษฐ์ วงศ์เจริญธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ถ้าเป็นกรณีการทำบัตรประจำตัวประชาชนจะใช้คำว่า “โดยไม่ชักช้า” ซึ่งเป็นเรื่องของกรรแบบคำร้อง แต่กรณีตามร่างประกาศฉบับนี้เป็นเรื่องของความสะดวก และเห็นว่าถ้าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประจำช่องทางเข้าออกเข้าใจ ก็น่าจะไม่มีปัญหาอะไรในส่วนนี้

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า คำว่า “โดยพลัน” ที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรสีแดง เป็นส่วนที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ซึ่งเปลี่ยนมาจากคำว่า “โดยไม่ชักช้า” สำหรับร่างนี้ในตอนก่อนที่จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ทุกท่านต่างก็มีความเห็นตรงกันว่าเรื่องนี้ไม่เข้าลักษณะของวิธีการอื่นใดตามมาตรา ๓๗ (๔) แต่เมื่อได้เสนอต่อที่ประชุมของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติแล้ว คณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายพิจารณาในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาและรายละเอียดต่อไป ซึ่งศูนย์กฎหมายในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายชุดนี้ได้นำร่างฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมในลำดับท้ายๆ ก็เนื่องมาจากเล็งเห็นถึงประเด็นปัญหานี้เช่นกันว่าวิธีการอื่นใดในร่างฉบับนี้มีลักษณะที่ขัดกับมาตรา ๓๗ (๑) (๒) และ (๓) ดังกล่าว

นายพิสิษฐ์ วงศ์เกียรติกร ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า กรณีนี้เป็นเหมือนคำถามปลายเปิด ซึ่งถ้าให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเป็นผู้กำหนดเองจะดีกว่า เพราะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติย่อมรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ต้องการกำหนดให้มีไว้ในส่วนของวิธีการอื่นใด เพื่อที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ง่ายขึ้น ดังนั้นจึงเห็นว่าในส่วนของร่างฉบับนี้ ควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้กำหนดรายละเอียด โดยอาจทำเป็นแบบสอบถามเพื่อให้เขามี feedback กลับมา แล้วนำเอาความคิดเห็นที่ได้รับกลับมาใช้ในการร่างประกาศต่อไป

นางปิ่นภก นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า ประเด็นนี้ทางสำนักโรคติดต่อทั่วไป จะรับไปปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนว่าจะให้รายงานแบบไหน และจะให้มีแบบรายงานอะไร อย่างไร ในที่นี้ถ้าแบบรายงานไปกับร่างด้วยจะเป็นการดีหรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นในตอนนี้นี้ไม่ใช่เรื่องแบบรายงาน ต้องขอเรียนผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไปว่าเป็นประเด็นเรื่องมาตรการที่ต้องการให้เขาทำเพิ่มนอกจากที่ มาตรา ๓๗ (๑) (๒) และ (๓) กำหนดซึ่งมีลักษณะของมาตรการที่เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือคล้ายกันกับ มาตรการในมาตรา ๓๗ (๑) (๒) และ (๓) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

มติที่ประชุม เนื่องจากวิธีการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ (๑) (๒) และ (๓) เป็นวิธีปฏิบัติของทางราชการ โดยปกติ ซึ่งไม่ใช่มาตรการที่จะต้องนำมากำหนดเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ อีกทั้ง มาตรการตามข้อ ๔ (๑) (๒) และ (๓) ดังกล่าว ยังมีความขัดกันกับมาตรการตามอนุมาตราอื่น ๆ ของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ อีกด้วย ที่ประชุมจึงมีมติให้สำนักโรคติดต่อทั่วไป รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการประกาศกำหนดวิธีการอื่นใดที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่องทางเข้าออกจะต้องปฏิบัติ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๓๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔.๒ ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย พ.ศ.

๑. บทอาศัยอำนาจ

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๒. ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย พ.ศ.”

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย พ.ศ. มีที่มาจากมาตรา ๗ (๔) และ มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในด้าน ซึ่งมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดไว้ว่า กรณีที่มีผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ เห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเขาเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวถูกแยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน และมาตรา ๔๒ วรรคสอง ได้กำหนดว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เดินทางผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ซึ่งเป็นที่มาของร่างฉบับนี้ และได้นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว ในตอนที่เสนอร่างนี้เข้าสู่ที่ประชุมของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติในตอนนั้น มีประเด็นหลักๆ ๒ ข้อ คือ ๑. ค่าใช้จ่ายในการที่ต้องนำผู้เดินทางไปแยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติเห็นว่าควรเขียนให้ชัดเจนว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้นจะมีอะไรบ้าง ๒. กรณีในข้อ ๕ ที่กำหนดว่า เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายขึ้น ให้แจ้งไปยังผู้เดินทางภายในสิบห้าวัน เพื่อให้ผู้เดินทางผู้นั้นมาขอใช้ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่กำหนดสิบห้าวันนี้เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด หรือมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ในส่วนของชื่อประกาศฯ ควรเปลี่ยนเป็น “เรื่อง ค่าใช้จ่ายที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบ....”

มติที่ประชุม เห็นควรให้แก้ไขชื่อร่างฯ เป็น “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ค่าใช้จ่ายที่ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ”

๓. ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๔. ข้อ ๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ พบผู้เดินทางเป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดหรือเป็นพาหะนำโรค และเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ออกคำสั่งให้กุมไว้สังเกต กักกัน หรือแยกกักผู้เดินทางนั้นหรือมีคำสั่งให้ผู้เดินทางนั้นรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ในกรณีที่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ให้ผู้เดินทางเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๕. ข้อ ๔ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อ ๓ ได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายในกรณีที่ต้องมีการนำผู้เดินทางไปแยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ได้แก่

(ก) ค่าขนส่งผู้เดินทางไปแยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือรับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

(ข) ค่าทำความสะอาดเชื้อโรคนานพาหะที่ใช้ขนส่งผู้เดินทางนั้น

(๒) ค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดสถานที่ที่ใช้แยกกัก กักกัน คุมไว้สังเกต หรือจัดการสุขาภิบาล

(๓) ค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดหรือทำลายสิ่งของที่อาจเป็นสิ่งติดโรคซึ่งมากับผู้เดินทาง

- (๔) ค่าใช้จ่ายในการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
- (๕) ค่าตรวจในทางแพทย์
- (๖) ค่ารักษาพยาบาล
- (๗) ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ เสนอว่า คำว่า “ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อ ๓ ได้แก่” ควรเปลี่ยนเป็น “ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามข้อ ๓ วรรคสอง ดังต่อไปนี้” ซึ่งจะทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและไม่รู้สึกติดขัด

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ร่างที่นำเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายครั้งที่แล้วเป็นร่างสืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๑ ซึ่งเป็นกรณีค่าใช้จ่ายที่เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย แต่ร่างที่ทุกท่านกำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เป็นกรณีที่ผู้เดินทาง จะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย จุดที่มาตรา ๔๑ กับมาตรา ๔๒ แตกต่างกัน คือ กรณีตามมาตรา ๔๑ เป็นกรณีผู้เดินทาง เข้ามาในประเทศกับพาหนะ ซึ่งผู้ที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๑ คือ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำคนเข้ามา ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าของรถ เจ้าของเครื่องบิน หรือเจ้าของเรือที่พาเข้ามา แต่ร่างที่ทุกท่าน กำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เป็นร่างสืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๒ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้เดินทางเดินทางเข้ามาเอง เช่น Walk in ข้ามแดนสระแก้วเข้ามา หรือเดินทางเข้ามาด้วยรถยนต์ส่วนตัว นั่นคือในกรณีของมาตรา ๔๒ เป็นกรณีที่ผู้เดินทาง ได้เดินทางเข้ามาในประเทศเองโดยไม่ได้มีผู้ใดขนส่งเข้ามา ซึ่งถ้าหากผู้เดินทางพาโรคติดต่ออันตรายหรือโรค ระบาดเข้ามาสู่บ้านเรา จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการที่ต้องเข้าไปดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับตัว ผู้เดินทางนั้น

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักกระบาดวิทยา สอบถามว่า ค่าใช้จ่ายนี้ใครเป็นผู้ประเมิน เพราะว่ามีค่าดำเนินการต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นที่ด่านและในที่อื่นๆ อีกก็ได้ จึงไม่ทราบว่าที่กำหนดไว้จะครอบคลุม ในทุกกรณีและทุกขั้นตอนของการดำเนินการหรือไม่ หรือจะสามารถบังคับได้เฉพาะที่ด่าน และขอสอบถามว่า มีราคากลาง หรือมีผู้ใดเป็นผู้ประเมินหรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นข้อคำถามของท่านผู้แทน สำนักกระบาดวิทยา เนื่องจากสถานที่แยกกักหรือรักษาตัวของผู้เดินทางแต่ละรายจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ หลากหลายปัจจัย ซึ่งจากที่ได้มีการหารือกันในชั้นคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายในคราวที่แล้วเรื่องค่าใช้จ่ายที่ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะจะต้องเป็นผู้จ่าย มีประเด็นว่าเป็นการยากที่จะกำหนดเป็นราคากลางได้ เพราะความแตกต่างในเรื่องการกำหนดราคากลางของครุภัณฑ์ รวมถึงการเลือกพื้นที่ในการดำเนินการต่างๆ อาจขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับคำสั่งหรือผู้เดินทางแต่ละคนด้วย ดังนั้นจึงได้กำหนดเป็นกรอบ กว้าง ๆ ไว้ว่าให้จ่ายตามที่จ่ายจริง กล่าวคือ เกิดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ขึ้นจริงเท่าใด ก็ให้เก็บคืนได้เท่านั้น

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ควรปรับแก้ถ้อยคำ “ค่าทำความสะอาด เชื้อโรคนานพาหนะ ...”

นายพิสิษฐ์ วงศ์เขียวธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ควรเปลี่ยนเป็น “ค่าทำความสะอาดยานพาหนะหรือกำจัดเชื้อโรค ...” จะเหมาะสมกว่า

นายวชิร รักชิตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง สอบถามว่า ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูคือค่าอะไรบ้าง ขอให้ ขยายความในส่วนนี้

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลเลี้ยงดู เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ซึ่งผู้เดินทางจะต้องเป็นผู้掏เอง แต่ก็อาจจะมีค่าใช้จ่ายอย่างอื่นที่นอกเหนือจากที่ คาดการณ์ไว้ ตอนนี้จึงกำหนดไว้อย่างกว้างๆ

พันตำรวจเอกหญิงมานี ขจรไชยกูล ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สอบถามว่า ถ้าเราจะไม่กำหนด อย่างเจาะจงว่าเป็นค่าใช้จ่ายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่เปิดกว้างไว้ในข้อสุดท้ายว่าเป็นค่าดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการได้หรือไม่

นายวชิร รักชิตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ต้องมีกฎหมายหรือระเบียบรองรับในการเบิกจ่าย ซึ่งจะต้องมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง และขอสอบถาม ในประเด็นสืบเนื่องจาก หากพิจารณาในเนื้อหาของพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ จะพบว่าไม่มีบทกฎหมายข้อใดที่ให้อำนาจกรมควบคุมโรคเป็นผู้掏ค่าใช้จ่ายไปก่อน ดังนั้น หากประกาศฉบับนี้มีการบังคับใช้แล้ว จะเกิดการปฏิบัติในสองกรณี คือ กรณีที่หนึ่ง กรมควบคุมโรคต้องเป็นผู้掏ค่าใช้จ่ายไปก่อนเมื่อผู้เดินทางยังไม่สามารถจ่ายได้ในขณะนั้น กรณีที่สองกรมควบคุมโรคต้องเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่ออกไปคืนจากผู้เดินทาง ในภายหลัง ซึ่งหากกรมควบคุมโรคเป็นผู้掏ค่าใช้จ่ายไปก่อนโดยที่ไม่มีกฎหมายรองรับ ก็จะกลายเป็นประเด็น ปัญหาขึ้นมาได้ว่ากรมควบคุมโรคมีอำนาจจ่ายหรือไม่ รวมทั้งจะเกิดปัญหาหากไม่สามารถเรียกเก็บเงิน ที่จ่ายไปก่อนนั้นคืนได้ เนื่องจากรายการค่าใช้จ่ายทั้ง ๗ รายการดังกล่าวจะต้องใช้เงินค่อนข้างมากพอสมควร ในการดำเนินการ ซึ่งถ้ากำหนดให้ต้องเรียกคืนเงินที่จ่ายแทนไปก่อนภายใน ๑๕ วัน ในบางกรณี เช่น ผู้เดินทางที่ เข้ามาเพื่อท่องเที่ยวอาจนำเงินติดตัวเข้ามาไม่มากนัก ดังนั้น การกำหนดให้ต้องใช้เงินคืนภายใน ๑๕ วัน อาจจะมี ปัญหาเกิดขึ้นได้ ซึ่งหากไม่ยอมใช้คืนก็จะเกิดเป็นปัญหาในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป หรืออาจจะกลายเป็นความผิดของเจ้าหน้าที่หรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า สำหรับประเด็นนี้คือ ถ้าเป็นกรณีที่เขายอมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ก็จะไม่กลายเป็นปัญหา แต่ถ้าเขาไม่ยอมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว เมื่อเราได้มีการจ่าย แทนเขาไปก่อนแล้ว อาจจะมีประเด็นว่า กรมควบคุมโรคจะมีอำนาจจ่ายแทนเขาไปก่อน ได้หรือไม่ และใช้กฎหมายใดเป็นฐานอำนาจในการดำเนินการดังกล่าว และถ้าจ่ายไปแล้วไม่ได้รับชดใช้คืน จะทำอย่างไรต่อไป จึงขอให้ท่านผู้แทนกรมบัญชีกลางและผู้แทนสำนักงานประมาณเสนอแนะในส่วนนี้ด้วย

นายวชิร รักชิตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง กล่าวว่า กรณีที่กรมควบคุมโรคขอทำข้อตกลงกับ กรมบัญชีกลางเรื่องค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถเรียกเก็บคืนได้กรณีผู้ป่วยโรคเมอร์ส ซึ่งถ้าหากอ้างอิงกับกฎหมายเก่าก็จะเป็นการจ่ายโดยอิงกับระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นกรณีที่ได้รับการอนุมัติจาก กระทรวงการคลัง เป็นต้น สำหรับประเด็นปัญหานี้ กรมควบคุมโรคอาจจะต้องเสนอเข้าสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี หรืออาจขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แต่ถ้าเป็นการทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ก็ต้องทำเป็นรายกรณีๆ ไป และต้องทำรายงานค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปอย่างชัดเจน สำหรับกรณีที่ไม่สามารถเรียกเงิน ที่ได้จ่ายไปแล้วคืนได้ ถือว่าเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง

นายพิสิษฐ์ วงศ์เธียรธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ต้องมองในเรื่อง การสร้างหลักประกัน คือ การที่ผู้เดินทางเข้ามาในประเทศแล้วเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายในการกักตัวเขา ค่าใช้จ่ายส่วนนี้เขาอาจต้องวางหลักประกันอะไรไว้บ้าง เช่น นอกจากตรวจโรคแล้วอาจต้องตรวจดูด้วยว่าเขา มี ทรัพย์สินอะไรหรือไม่ แต่ก็ไม่ทราบว่าจะกฎหมายได้ให้อำนาจในการดำเนินการดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่หรือไม่

นางปิ่นภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ด่านเคยให้ข้อมูลว่าอาจใช้จุดนี้เป็นตัวกำหนดให้เขาต้องทำประกันสุขภาพก่อนที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศ เช่น ถ้ามีผู้เดินทางมาจากพื้นที่ที่กำลังมีการระบาดของโรคระบาดหรือโรคติดต่ออันตราย ถ้าหากผู้เดินทางต้องการเดินทางเข้ามาในประเทศ ผู้เดินทางจะต้องมีการทำประกันสุขภาพก่อนเดินทางเข้ามา เพราะถ้าเขาเข้ามาป่วยในประเทศ ก็จะได้มีบริษัทประกันภัยเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

นายวิช รักษิตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง กล่าวว่า ประเด็นนี้กระทรวงการต่างประเทศของบางประเทศได้มีการดำเนินการ กรณีตัวอย่างตอนที่มีการระบาดของไข้หวัดใหญ่ บางประเทศก็จะมีการกำหนดว่าบุคคลที่จะเดินทางเข้าไปในประเทศของเขาได้ จะต้องมีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโดยการฉีดวัคซีนก่อน หรือทำประกันสุขภาพแล้วนำหลักฐานไปแสดงตอนที่ขอหนังสือเดินทาง ซึ่งหากประเทศเราจะดำเนินการเช่นนี้บ้างก็น่าจะเป็นไปได้ อีกช่องทางหนึ่งนี้อาจทำได้คือการทำสัญญา แล้วให้เจ้าหน้าที่สถานทูตของประเทศผู้เดินทางนั้นมาเป็นผู้ค้าประกันด้วย

นายพิสิษฐ์ วงศ์เจียรธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านผู้แทนกรมบัญชีกลาง โดยเฉพาะกรณีที่จะต้องดึงเอาบุคคลที่สามเข้ามาร่วมเป็นผู้ค้าประกัน ซึ่งเชื่อว่าการดึงบุคคลที่สามเข้ามาจะช่วยให้มีช่องทางในการไล่เบียดได้ ซึ่งบุคคลที่สามที่จะดึงเข้ามาอาจเป็นสถานทูตประจำประเทศไทยของประเทศผู้เดินทาง หรืออาจจะเป็นนายจ้างของผู้เดินทางที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย หรือใครก็ตามที่เกี่ยวข้องกับผู้เดินทางและมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย นอกจากนี้ อาจต้องมีการดำเนินการอย่างอื่นอีก เช่น อาจให้บริษัทประกันภัยในประเทศไทยเป็นผู้รับประกันความเสี่ยงในส่วนนี้ ซึ่งหากเขายอมรับประกันให้ เมื่อผู้เดินทางเข้ามาเป็นโรคในประเทศไทย ทางกรมควบคุมโรคก็จะสามารถไล่เบียดเอาค่าบริการประกันภัยได้ ซึ่งจะเป็นการบริหารความเสี่ยงสำหรับกรมควบคุมโรคได้อีกทางหนึ่ง

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อิ้นจ้อย ผู้แทนสำนักโรคระบาดวิทยา กล่าวว่า มาตรการที่ต้องมีการทำประกันสุขภาพก่อนเป็นมาตรการป้องกันโรคจากผู้เดินทางมาจากประเทศที่ค่อนข้างมีฐานะ และมีประเด็นที่สำคัญคือผู้เดินทางนั้นยังครอบคลุมถึงคนอีกหลายกลุ่มหลายลักษณะ เช่น ผู้เดินทางข้ามแดนตามแนวเขตชายแดน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็มีโอกาสที่จะเป็นพาหะของโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาดได้ ซึ่งสำหรับกลุ่มนี้จะมีปัญหาในเรื่องของหลักประกันหรือไม่มีทรัพย์สินที่จะมาวางเป็นหลักประกันได้ รวมทั้งหากเกิดกรณีขึ้นแล้ว เป็นไปได้ยากในการที่จะเรียกเงินคืน

นางสาวอังคณา บริสุทธิ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า จากการที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้เคยจัดประชุมชี้แจงพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้กับเจ้าหน้าที่ของสายการบิน และได้เชิญดิฉันไปบรรยายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้แทนจากสายการบินต่างๆ จึงได้ทราบว่าสายการบินที่เดินทางมาจากประเทศที่มีความเสี่ยงสูงหรือที่เป็นเขตติดโรค จะมีการบังคับให้ผู้เดินทางทำประกันตั้งแต่ประเทศต้นทาง เพราะว่าพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบังคับว่า หากมีกรณีที่ต้องดำเนินการอันเนื่องมาจากพระราชบัญญัติดังกล่าวเกี่ยวกับผู้เดินทาง ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งสำหรับกรณีสายการบินนั้น เนื่องจากมีไม่มากมายและต่างก็มีความเข้าใจเป็นอย่างดีอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในส่วนนี้ แต่สำหรับกรณีด่านเล็กๆ เช่น ด่านบก มักจะมีผู้เดินทางในลักษณะไปๆ กลับๆ เช่น ผู้ที่ข้ามแดนเพื่อมาทำงาน อาจมีปัญหาดูได้

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ วางหลักการไว้ว่า ถ้าเราเจอผู้เดินทางที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรค แล้วต้องมีการออกคำสั่ง ซึ่งเป็นคำสั่งเฉพาะตัวบุคคล โดยมีการระบุตัวบุคคลเอาไว้ทุกคน และสิ่งที่เจ้าหน้าที่จะสั่งให้ดำเนินได้ คือ แยกกัก กักกัน คุ่มไว้สังเกต และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ซึ่งการดำเนินดังกล่าว ถ้ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นและรัฐโดยกรมควบคุมโรคต้องจ่ายแทนไปก่อน ผู้เดินทางนั้นเป็นผู้มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบจ่ายคืนค่าใช้จ่าย ซึ่งมาตรการต่างๆ เหล่านี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อป้องกันโรคไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคเข้ามาในประเทศ อย่างไรก็ตาม สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายมีประเด็นสำคัญว่า ถ้าผู้เดินทางไม่ยินยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องทำอะไรบ้าง อย่างไร ซึ่งถ้าผู้เดินทางไม่ยอมจ่าย ก็ต้องดำเนินการทางศาลต่อไป

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ขอรับความเห็นของผู้แทนกรมปศุสัตว์และผู้แทนกรมบัญชีกลางไปปรับปรุงร่างฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นอำนาจตามกฎหมายของกรมควบคุมโรคในการดำเนินการจ่ายค่าใช้จ่ายแทนผู้เดินทาง และกรณีที่ได้มีการจ่ายแทนผู้เดินทางไปแล้ว แต่บุคคลดังกล่าวไม่ชำระเงินคืน จะดำเนินการอย่างไรต่อไป

มติที่ประชุม

๑. ในข้อ ๔ ให้ปรับแก้คำว่า “ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อ ๓ ได้แก่” เป็น “ผู้เดินทางต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามข้อ ๓ วรรคสอง ดังต่อไปนี้”

๒. ในข้อ ๔ (๑) (ข) ให้ปรับแก้คำว่า “ค่าทำความสะอาดเชื้อโรคนานพาหนะที่ใช้ขนส่งผู้เดินทางนั้น” เป็น “ค่าทำความสะอาดพาหนะหรือกำจัดเชื้อโรคในพาหนะที่ใช้ขนส่งผู้เดินทางนั้น”

๓. ให้ฝ่ายเลขานุการตรวจสอบอำนาจตามกฎหมายของกรมควบคุมโรคในการออกค่าใช้จ่ายแทนผู้เดินทางไปก่อน และให้ข้อเสนอแนะว่า หากจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่สามารถออกค่าใช้จ่ายแทนผู้เดินทางไปก่อนได้ อาจดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ใช้อำนาจดังกล่าวได้ หรืออาจทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังก็ได้เช่นกัน

๔. ให้ตัดข้อ ๔ (๕) (๖) และ (๗) ออก

๖. ข้อ ๕ ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนาหลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไปยังผู้เดินทาง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ออกคำสั่งตามข้อ ๓ โดยให้ผู้เดินทางมาชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่การออกคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเกิดขึ้น ณ ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำผู้เดินทางไปชำระเงินที่ฝ่ายการคลัง สำนักงานเลขานุการ สำนักงานนาย กรุงเทพมหานคร

(๒) ในกรณีที่การออกคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเกิดขึ้น ณ ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศในพื้นที่ของจังหวัดอื่น ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำผู้เดินทางไปชำระเงินที่งานการเงินของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เมื่อผู้เดินทางได้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามวรรคหนึ่งเรียบร้อยแล้ว ให้เจ้าหน้าที่คลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินแล้วแต่กรณี ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้เดินทางด้วย

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ข้อ ๕ เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศจะต้องจ่ายเงินแทนผู้เดินทาง ซึ่งคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติได้ตั้งประเด็นไว้ว่า การกำหนดให้ผู้เดินทางมาชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ออกคำสั่งให้ผู้เดินทางมาชดใช้ค่าใช้จ่ายนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด และในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นต่ออนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีประเด็นเรื่องการกำหนดให้ไปชำระเงินที่ฝ่ายการคลัง สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งเหตุเกิดขึ้นที่ด่านควบคุมโรคติดต่อ แต่ต้องไปชำระเงินที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จึงไม่สะดวกอย่างไรก็ดี ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงว่า ที่กำหนดไว้เช่นนี้ เพราะสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นจุดจัดการของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่การเงินและระบบการเงินที่พร้อม แต่ถ้าจะให้ชำระเงินที่ด่านเห็นว่ายังไม่มีความพร้อมในด้านระบบการเงินดังกล่าว

นายพิสิษฐ์ วงศ์เรียรธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ถ้าจะให้เจ้าหน้าที่มาจ่ายเงิน ณ สถานที่ดังกล่าว แสดงว่าทราบจำนวนเงินที่จะต้องชำระแน่นอนแล้วใช่หรือไม่ แต่ถ้าจะเปิดบัญชีธนาคารขึ้นมาบัญชีหนึ่งเพื่อใช้สำหรับการรับชำระเงินสามารถทำได้หรือไม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

พันตำรวจเอกหญิงมานี ขจรไชยกูล ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กล่าวว่า เห็นด้วย เพราะบุคคลนั้นยินยอมที่จะจ่ายเงินแล้ว และเป็นการอำนวยความสะดวกในการจ่ายเงิน

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ผู้แทนกรมบัญชีกลางและผู้แทนสำนักงานประมาณเห็นว่า จะเกิดปัญหาหรือไม่ ถ้าบุคคลนั้นยินยอมโอนเงินเข้าบัญชีที่เปิดไว้เพื่อชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว

นายวชิร รักขิตตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ชี้แจงว่า มีกฎหมายกำหนดไว้ว่า กรณีที่บุคคลใดได้จ่ายเงินให้แก่ส่วนราชการแล้ว ส่วนราชการนั้นต้องเป็นผู้ออกใบเสร็จให้แก่ผู้จ่ายเงิน แต่ถ้าหากจะให้เขาโอนเงินเข้าบัญชีจะต้องทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง เพื่อขอเปิดบัญชีให้เขาโอนเงินเข้ามา

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า อีกประเด็นหนึ่งคือ ระยะเวลา ๑๕ วันเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร เพราะหากพิจารณาข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนาหลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไปยังผู้เดินทางภายใน ๑๕ วัน และให้ผู้เดินทางมาชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใน ๑๕ วัน ซึ่งระยะเวลาพร้อมกันแล้วเท่ากับ ๓๐ วัน

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้สอบถามมาว่า เหตุใดจึงกำหนดให้เจ้าหน้าที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเป็นผู้แจ้งเรื่องค่าใช้จ่าย ส่วนประเด็นเรื่องระยะเวลา ๑๕ วันดังกล่าว ถ้าผู้เดินทางยินยอมชำระค่าใช้จ่าย ก็ไม่เกิดปัญหา แต่หากไม่ชำระแล้ว เจ้าหน้าที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศจะมีความผิดหรือไม่

นายแพทย์สุเทพ เพชรหมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า เรื่องเช่นนี้มีไม่บ่อยครั้งและเกิดขึ้นที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศด้วย

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเสนอว่า ถ้าหากเหตุเกิดขึ้นที่ใด เช่น โรงพยาบาล ก็ให้โรงพยาบาลเป็นผู้ดำเนินการในส่วนนี้ เพราะส่วนมากเรื่องจะเกิดในโรงพยาบาลของรัฐอยู่แล้ว

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มาจากข้อ ๓ ใช้หรือไม่ ซึ่งบางครั้งอาจไม่ได้เกิดขึ้นในโรงพยาบาล

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ข้อนี้เชื่อมมาจากข้อ ๓ เนื่องจากผู้ที่จะออกคำสั่งให้แยกกักหรือกักกันบุคคลได้คือเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า การออกคำสั่งกำหนดค่าใช้จ่ายตามข้อ ๓ ให้ระบุลงไป ในคำสั่งดังกล่าวด้วยว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง และให้มาดำเนินการชำระค่าใช้จ่าย โดยอาจมีการยึดหนังสือเดินทางไว้ จนกว่าจะชำระค่าใช้จ่าย เช่นนี้ มีโอกาสที่จะได้รับเงินคืนสูง

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ หมวด ๗ มาตรา ๔๕ ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจในการยึดอายัดเอกสารหลักฐานได้

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า มิฉะนั้น ก็ให้บุคคลดังกล่าวเซ็นหนังสือยินยอมว่า ให้เจ้าหน้าที่ยึดหนังสือเดินทางไว้ได้จนกว่าจะมีการชำระค่าใช้จ่ายเรียบร้อยแล้ว

นายสัตวแพทย์เสาวพักตร์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักกระบาดวิทยา กล่าวว่า เป็นวิธีการที่จะต้องทำความเข้าใจกับผู้ที่ถูกควบคุมหรือถูกกัก เพราะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น เช่น เรื่องการรักษาพยาบาล ค่าตรวจในทางแพทย์ หรือ ค่าเลี้ยงดู และเรื่องใดที่สามารถลดภาระของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ก็ควรทำ โดยให้มีเพียงค่าใช้จ่ายที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ ต้องดูแลจริงๆ เท่านั้น ส่วนกรณีตามข้อ ๕ ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ เป็นผู้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนา หลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เห็นว่า เจ้าหน้าที่ด่านก็จะต้องรวบรวมเอกสารดังกล่าว แต่หากผู้เดินทางไม่ชำระค่าใช้จ่าย แล้วทางโรงพยาบาลจะมาเรียกเอาจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ เช่นนี้ จะมีผลกระทบต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ เกินไปหรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ถ้าจะหาจุดจัดการใหม่ จะต้องมากำหนดว่าจะให้เป็นบุคคลใดดำเนินการ เพราะการที่กำหนดให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการนั้น ก็เพราะเป็นผู้ออกคำสั่งมาตั้งแต่ต้น

นายวชิร รักชิตธรรม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง กล่าวว่า จะต้องแยกพิจารณากัน บุคคลที่ส่งกักกันหรือแยกกัก คือ เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ เพราะใกล้ชิดกับเหตุเจ็บป่วย แต่บุคคลที่จะเรียกเงินได้จะต้องเป็นเจ้าของเงิน ดังนั้น ก็ต้องมาพิจารณาว่าในการตั้งงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ จะตั้งไว้ที่ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศหรือหน่วยงานใด ถ้าสำนักงานเป็นผู้ตั้งงบประมาณ ก็เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่สำนักงานในการเรียกเงินดังกล่าว

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) น่าจะเกิดขึ้นในโรงพยาบาล ส่วนค่าใช้จ่ายที่กฎหมายกำหนด เช่น การกักกัน แยกกัน หรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ให้ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเป็นผู้เรียกเก็บได้หรือไม่ เพราะสอดคล้องกับข้อ ๓ และ ๔ แต่จะมีปัญหาคือ จะรู้จำนวนเงินที่แน่นอนได้อย่างไร กฎหมายไม่ได้กำหนดอัตราไว้ ดังนั้น ถ้ากำหนดอัตราแยกเป็นตารางออกไปสามารถทำได้หรือไม่ เห็นว่าเรื่องนี้ต้องไปทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ข้อ ๓ ก็ไม่ได้กำหนดเรื่องการรักษาพยาบาลไว้ ดังนั้น หากให้ข้อ ๔ (๕) (๖) และ (๗) เป็นเรื่องของโรงพยาบาลไป ก็จะสามารถลดภาระของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ คือระบุเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยพิจารณาว่าจะต้องทำงานได้และไม่เป็นภาระเกินสมควร

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย ชี้แจงว่า ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นที่ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ แต่ข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) จะเกิดขึ้นที่โรงพยาบาล และข้อ ๔ (๔) สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งที่ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและที่โรงพยาบาล โดยทางเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้เสนอการดำเนินงานสำหรับ ๒ กรณี คือ กรณีพบผู้ที่มีเหตุสงสัยว่าเป็นโรคและกรณีที่พบผู้ที่เป็นโรคแน่นอน โดยกรณีที่พบผู้ที่มีเหตุสงสัยว่าเป็นโรค เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการแยกกัก กักกัน คุ่มไว้สังเกต ซึ่งจะดำเนินการ ณ ที่บ้านของบุคคลดังกล่าวก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีพบผู้ที่เป็นโรคแน่นอน จะต้องนำตัวมาโรงพยาบาล ดังนั้น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการอาจจะเป็นค่าตรวจค่ารักษาพยาบาล จึงมีค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) เกิดขึ้นมา แต่ตามและผู้แทนกรมปศุสัตว์เสนอมาว่า ถ้าเรื่องใดที่สามารถแยกได้ว่า เรื่องใดเกิดขึ้น ณ ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ เช่น ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) ผู้ที่ควรจะดำเนินการเรื่องค่าใช้จ่าย คือ เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศก็น่าจะเหมาะสม แต่ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในโรงพยาบาล จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศที่จะต้องเข้ามาจัดการค่าใช้จ่ายดังกล่าว แต่อาจจะเป็นเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อที่สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในสังกัดกรมควบคุมโรคที่จะต้องเข้ามาดำเนินการแทน

นายภาคภูมิ ไชยบูรณ์ ผู้แทนสำนักงบประมาณ กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๒ เพราะมาตรา ๔๒ เป็นเฉพาะกรณีของการแยกกัก กักกัน คุ่มไว้สังเกต หรือการได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเท่านั้น ดังนั้น เรื่องค่ารักษาพยาบาลควรแยกออกมา และไม่จำเป็นต้องเขียนไว้ก็ได้ เพราะโรงพยาบาลก็ดำเนินการเรียกเก็บอยู่แล้ว

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า เห็นตรงกับท่านรองอธิบดีกรมควบคุมโรคและผู้แทนกรมปศุสัตว์ แต่กรณีค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) ตามที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้ชี้แจง เป็นเรื่องค่าดำเนินการที่เกิดจากการแยกกัก แต่การแยกกักดังกล่าวนี้ทำต่อบุคคลที่เป็นโรคแน่นอน จึงมีค่าตรวจ ค่ารักษาพยาบาล เช่นนี้ เห็นควรกำหนดให้ชัดเจน จะได้ไม่มีปัญหาในการตีความภายหลังอีก

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ควรพิจารณาว่าค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) ว่าเรื่องไหนควรให้คงไว้ หรือตัดออก

นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า เมื่อไม่เกี่ยวกับมาตรา ๔๒ แล้ว ก็ควรตัดออก แต่จะเป็นปัญหาภายหลังหรือไม่

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ถ้าอนุกรรมการทุกท่านเห็นด้วย ฝ่ายเลขานุการขออนุญาตตัดข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) ออกไป แล้วค่อยชี้แจงว่า ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นเรื่องที่โรงพยาบาลจะต้องดำเนินการเรียกร้องจากผู้เดินทาง อีกประเด็นคือเรื่องระยะเวลา ๑๕ วัน จะปรับลดให้สั้นลงหรือไม่ อย่างไร

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ระยะเวลา ๑๕ วันแรก หากลดจำนวนลงจะเป็นภาระแก่เจ้าหน้าที่หรือไม่ ส่วนระยะเวลา ๑๕ วันหลังเป็นหน้าที่ของผู้เดินทาง

นายพิสิษฐ์ วงศ์เจียรณา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า การแจ้งหนี้ต่างๆ ควรให้ระยะเวลาในการดำเนินการ ๑๕ วัน แต่ถ้าหากกำหนดไว้ที่ ๗ วันสำหรับประชาชนไม่น่าจะทัน ดังนั้น สำหรับบทเร่งรัดควรบังคับกับเจ้าหน้าที่ให้ต้องดำเนินการเร็วขึ้น

นายแพทย์สุเทพ เพชรมาก รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ควรปรับลดระยะเวลาสำหรับเจ้าหน้าที่ให้เหลือ ๗ วัน ส่วนสำหรับผู้เดินทางให้คงระยะเวลาไว้ที่ ๑๕ วันตามเดิม

มติที่ประชุม

๑. ให้ตัดค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) ออก

๒. ให้ปรับระยะเวลาที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศจะต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนาหลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไปยังผู้เดินทางจากภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๗ วัน และในส่วนผู้เดินทาง ให้มาขอใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใน ๑๕ วันตามเดิม

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้เดินทางไม่ยินยอมหรือในกรณีที่ผู้เดินทางไม่ขอใช้ค่าใช้จ่ายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศรายงานไปยังคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครพิจารณารายละเอียดของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นประกอบกับข้อเท็จจริงและข้อพิจารณาในการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ โดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เห็นสมควรกำหนดค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเสนอ ให้ส่งเรื่องคืนให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศผู้นั้น เพื่อแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เดินทางอีกครั้ง

(๒) เห็นว่าเอกสารหรือพยานหลักฐานที่ใช้ในการเรียกให้ผู้เดินทางขอใช้ค่าใช้จ่ายยังไม่เพียงพอ ให้ส่งเรื่องคืนให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศผู้นั้น เพื่อดำเนินการจัดหาเอกสารหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วแจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนาหลักฐานเพิ่มเติมไปยังผู้เดินทางอีกครั้ง

(๓) เห็นควรให้ลดหรือเพิ่มค่าใช้จ่าย ให้ส่งเรื่องคืนให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศผู้นั้น เพื่อแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เดินทางอีกครั้ง

เมื่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้รับเรื่องจากคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครตามวรรคสอง (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแจ้งเป็นหนังสือพร้อมสำเนาหลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นไปยังผู้เดินทาง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้รับเรื่องจากคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหรือคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้เดินทางมาขอใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้เดินทางได้รับหนังสือตามวรรคสามแล้ว และยินยอมขอใช้ค่าใช้จ่ายภายในเวลาที่กำหนด ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้เดินทางได้รับหนังสือตามวรรคสามแล้ว ยังคงเพิกเฉยไม่ขอใช้ค่าใช้จ่ายภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อเจ้าของเรื่องดำเนินการตามกฎหมายตามสมควรแก่กรณีต่อไป

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ข้อ ๖ จะมีเนื้อหาและรูปแบบคล้ายกับประกาศเรื่องที่ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งหากเจ้าของพาหนะไม่ยินยอมที่จะจ่าย เจ้าพนักงานฯ ก็จะส่งเรื่องมายังคณะกรรมการจังหวัดเพื่อพิจารณา ส่วนตัวหนังสือสีแดงจะเป็นเรื่องของระยะเวลา ซึ่งคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติเห็นว่ายังไม่ได้มีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และในส่วนของวรรคท้ายจะกำหนดให้ส่งเรื่องไปยังเจ้าพนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป ซึ่งจากการอภิปรายที่ผ่านมา เห็นว่าเป็นการบีบเจ้าหน้าที่มากจนเกินไป เพราะจะต้องไปร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนทางเดียวเท่านั้น แต่อาจจะมีการดำเนินการทางอื่นได้อีก เช่น การดำเนินการทางแพ่ง ดังนั้น จึงมีการเปลี่ยนถ้อยคำจากคำว่า “ดำเนินคดีต่อไป” เป็น “ดำเนินการตามกฎหมายตามสมควรแก่กรณีต่อไป”

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ข้อ ๖ เป็นเรื่องการโต้แย้งจำนวนเงินที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ แจ้งไว้ ว่ามีจำนวนสูงเกินไป แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องของการเดินทาง ดังนั้น โอกาสที่จะได้ใช้ข้อ ๖ มีน้อย

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อินจ้อย ผู้แทนสำนักกระบาดวิทยา กล่าวว่า ปกติสำนักกระบาดวิทยาจะทราบค่าตรวจทางการแพทย์เบื้องต้น แต่ถ้าเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) เป็นเรื่องที่ด่านควบคุมโรคระหว่างประเทศจะต้องประเมินออกมาเป็นราคามาตรฐานทั่วไปได้อยู่แล้ว ส่วนข้อ ๔ (๕) (๖) (๗) นั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามชนิดของเชื้อโรค ดังนั้นข้อ ๔ (๑) - (๔) น่าจะเป็นส่วนของสำนักโรคติดต่อทั่วไป

นางปิ่นภ นรเศรษฐพันธ์ ผู้แทนสำนักโรคติดต่อทั่วไป กล่าวว่า จะรับไปประสานกับสถาบันบำราศนราดูรว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง อย่างไร

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า ในตอนที่จะไปทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง ต้องระบุให้ชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง และถ้ามีตัวอย่างเกิดขึ้นจริง จะง่ายต่อการพิจารณาของกรมบัญชีกลาง ส่วนอื่นๆ ฝ่ายเลขานุการจะขอรับไปดำเนินการปรับแก้ต่อไป

มติที่ประชุม

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศจัดทำรายงาน ดังนี้ (๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้จัดทำรายงานการดำเนินการที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนเสนอคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร ภายในสัปดาห์แรกของเดือนถัดไป

(๒) ในจังหวัดอื่น ๆ ให้จัดทำรายงานการดำเนินการที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนเสนอคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ภายในสัปดาห์แรกของเดือนถัดไป

ให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดและคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครรายงานการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปยังกรมควบคุมโรคในทุก ๆ วันสิ้นเดือนของเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคมของทุกปี

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า มีประเด็นว่า ถ้าทั้งปีไม่มีเรื่องโรคติดต่ออันตรายเกิดขึ้นเลย เช่นนี้ ยังคงจะต้องรายงานหรือไม่

นายพิสิษฐ์ วงศ์เรียธนา ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า ก็ควรแจ้งว่าไม่มีตามแบบรายงาน กล่าวคือ แม้ไม่มีโรคเกิดขึ้น ก็ต้องรายงานว่าไม่มีโรคเกิดขึ้น

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านฯ แจ้งว่า ตั้งแต่มีด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศขึ้นมา ก็ไม่เคยเกิดกรณีแบบนี้เลย และหากจะเปลี่ยนเป็นว่า ถ้าเกิดโรคขึ้น ให้รายงานภายในระยะเวลาเท่าใด อย่างไร ได้หรือไม่

นายสัตวแพทย์เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย ผู้แทนสำนักกระบาดวิทยา กล่าวว่า โดยปกติจะรายงานว่าไม่มี
เพราะต้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน

นายสุเทพ ยิ้มละมุล ผู้แทนกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า เป็นเรื่องค่าใช้จ่ายที่บุคคลนั้นจะต้องรับผิดชอบ ไม่ใช่
เรื่องสภาวะการเกิดโรค ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องที่จะต้องรายงานเป็นประจำ

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์กฎหมาย กล่าวว่า การเกิดโรคสามารถรับรู้โดยช่องทางอื่น
ได้อยู่แล้ว เช่น เรื่องการแจ้งตามมาตรา ๓๑ แต่การรายงานนี้เป็นเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นว่าได้เก็บจากผู้เดินทาง
เท่าใด เมื่อใด อย่างไร

มติที่ประชุม เห็นชอบ

ข้อ ๘ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรครักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม
ประกาศนี้ ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และให้คำสั่งหรือข้อวินิจฉัยของอธิบดีกรมควบคุมโรค
ถือเป็นที่สุด

มติที่ประชุม เห็นชอบ

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

กำหนดประชุมครั้งถัดไป เมื่อได้กำหนดการที่แน่นอนแล้วฝ่ายเลขานุการจะแจ้งให้อนุกรรมการทุกท่าน
ทราบต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

ผู้สรุปรายงานประชุม นายประจักษ์ ศรีประจันต์

นางสาวจินตนา บุตรชน

นายทักษดน้อย ใจยาว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม นางสาวสุทธินีย์ มโนสมุทร